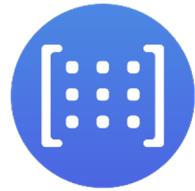

CÁC MÔ HÌNH HỌC SÂU VÀ ỨNG DỤNG

TOÁN NỀN TẢNG

Đại số tuyến tính

- Biểu diễn dữ liệu bằng công cụ đại số
 - Scalar, vector, matrix, tensor
 - Một số dạng dữ liệu thực tế
 - Một số phép toán
- Các phép toán cơ bản: cộng, trừ, nhân, chia, ...
- Phép nghịch đảo

Khái niệm – Vô hướng

- Giá trị vô hướng (Scalar)

- Mục đích: thể hiện số lượng, độ dài, khối lượng, ...
- $a \in \mathbb{R}$
- Ký hiệu: ký tự viết thường, in nghiêng. Ví dụ: a, b, c, \dots hay $\alpha, \beta, \gamma, \dots$

Khái niệm - Vector

• Vector

- Mục đích: thể hiện đối tượng có nhiều chiều dữ kiện như vận tốc, lực, điểm trong không gian nhiều chiều...
- $\mathbf{a} \in \mathbb{R}^n$: vector có n phần tử (n chiều thành phần)
- Ký hiệu: ký tự viết thường, in thẳng và đậm. Ví dụ: **a, b, c, ...**

Khái niệm – Ma trận

- Ma trận (Matrix)

- $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$: ma trận có m dòng n cột
- Ký hiệu: ký tự viết hoa, in nghiêng. Ví dụ: $A, B, C \dots$

$$A = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} & \cdots & A_{1n} \\ A_{21} & A_{22} & \cdots & A_{2n} \\ \vdots & & \ddots & \vdots \\ A_{m1} & A_{m2} & \cdots & A_{mn} \end{bmatrix}$$

- Ta có thể xem A gồm n vector m chiều ghép lại:

$$A = [\mathbf{a}_1 \quad \mathbf{a}_2 \quad \cdots \quad \mathbf{a}_n]$$

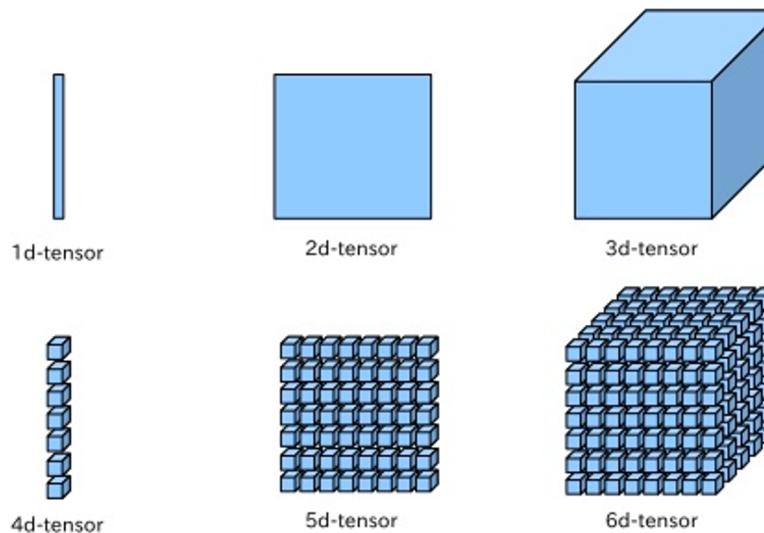
với $\mathbf{a}_i \in \mathbb{R}^m$

Khái niệm – Tensor

- Tensor

- $A \in \mathbb{R}^{m \times n \times p}$: gồm nhiều phần tử được bố trí vào một không gian nhiều hơn 2 chiều
- Ký hiệu: ký tự viết hoa, in thẳng và đậm. Ví dụ: **A, B, C ...**

Một số phép toán

- Phép toán trên vector:

- Tổng hai vector $\mathbf{x}, \mathbf{y} \in \mathbb{R}^n$: $\mathbf{x} + \mathbf{y} = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \\ \vdots \\ y_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_1 + y_1 \\ x_2 + y_2 \\ \vdots \\ x_n + y_n \end{bmatrix}$
- Tích vô hướng hai vector $\mathbf{x}, \mathbf{y} \in \mathbb{R}^n$:

$$\mathbf{x}^T \mathbf{y} = [x_1 \quad x_2 \quad \cdots \quad x_n] \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \\ \vdots \\ y_n \end{bmatrix} = \sum_{i=1}^n x_i y_i$$

Một số phép toán

- Phép toán trên ma trận:

- Tổng hai ma trận $A, B \in \mathbb{R}^{m \times n}$:

$$A + B = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} & \dots & A_{1n} \\ A_{21} & A_{22} & \dots & A_{2n} \\ \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ A_{m1} & A_{m2} & \dots & A_{mn} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} B_{11} & B_{12} & \dots & B_{1n} \\ B_{21} & B_{22} & \dots & B_{2n} \\ \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ B_{m1} & B_{m2} & \dots & B_{mn} \end{bmatrix}$$
$$A + B = \begin{bmatrix} A_{11} + B_{11} & A_{12} + B_{12} & \dots & A_{1n} + B_{1n} \\ A_{21} + B_{21} & A_{22} + B_{22} & \dots & A_{2n} + B_{2n} \\ \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ A_{m1} + B_{m1} & A_{m2} + B_{m2} & \dots & A_{mn} + B_{mn} \end{bmatrix}$$

Một số phép toán

- Phép toán trên ma trận:

- Tích hai ma trận $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$ và $B \in \mathbb{R}^{n \times p}$: $C = AB \in \mathbb{R}^{m \times p}$

$$C_{ij} = \sum_{k=1}^n A_{ik}B_{kj}$$

- Phép nhân ma trận không có tính giao hoán: $AB \neq BA$
- Tính kết hợp: $(AB)C = A(BC)$
- Tính kết hợp: $A(B + C) = AB + AC$
- Kết hợp với chuyển vị: $(A^T)^T = A$
 $(AB)^T = B^T A^T$
 $(A + B)^T = A^T + B^T$

Một số phép toán

- Phép toán trên ma trận:

- Tích Hadamard hai ma trận $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$ và $B \in \mathbb{R}^{m \times n}$: $C = A \circ B \in \mathbb{R}^{m \times n}$

$$C_{ij} = A_{ij}B_{ij}$$

$$\begin{array}{ccc} & n & \\ \begin{matrix} m & \end{matrix} & \circ & \begin{matrix} m & \end{matrix} \\ \begin{matrix} m & \end{matrix} & & \begin{matrix} m & \end{matrix} \end{array} = \begin{matrix} n \\ m \end{matrix}$$

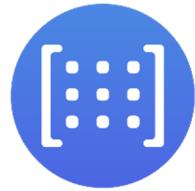
$A \quad \circ \quad B \quad = \quad C$

Một số phép toán

- **Ma trận đơn vị:** ký hiệu là $I_n \in \mathbb{R}^{n \times n}$ là ma trận vuông với tất cả phần tử trên đường chéo chính bằng 1, các phần tử còn lại bằng 0

$$I_n = \begin{bmatrix} 1 & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & 1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 1 \end{bmatrix}$$

Một số phép toán

- **Ma trận nghịch đảo:** của ma trận $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ ký hiệu là ma trận $A^{-1} \in \mathbb{R}^{n \times n}$, là ma trận thỏa mãn:

$$AA^{-1} = A^{-1}A = I_n$$

Ví dụ 1

- Biểu diễn phương trình bậc 2 sau dưới dạng tích hai vector:

$$ax^2 + bx + c = 0$$

a) $\begin{bmatrix} x^2 \\ x \\ 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} = 0$

b) $\begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix}^T \cdot \begin{bmatrix} x^2 \\ x \\ 1 \end{bmatrix} = 0$

c) $\begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix}^T \cdot \begin{bmatrix} x^2 \\ x \\ 1 \end{bmatrix}^T = 0$

d) $\begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x^2 \\ x \\ 1 \end{bmatrix}^T = 0$

Bài tập 1

• Dạng biểu diễn nào đúng cho phương trình sau:

$$ax^2 + bx + c = 0$$

a) $\begin{bmatrix} x^2 \\ x \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} + c = 0$

b) $\begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix}^T \cdot \begin{bmatrix} x^2 \\ x \end{bmatrix} + c = 0$

c) $\begin{bmatrix} ax \\ b \\ c \end{bmatrix}^T \cdot \begin{bmatrix} x \\ x \\ 1 \end{bmatrix} = 0$

d) $\begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x^2 \\ x \end{bmatrix}^T = c$

Bài tập 2

• Hãy cho biết ma trận chuyển vị của ma trận sau:

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 3 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

a) $\begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 0 & 1 \\ 2 & 0 \end{bmatrix}$

b) $\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 0 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$

c) $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 0 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$

d) $\begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 0 & 0 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$

Bài tập 3

- Bản chất ảnh là một ma trận. Hãy cho biết kết quả của phép chuyển vị (transpose) của ảnh sau:

a)

b)

c)

d)

Bài tập 4

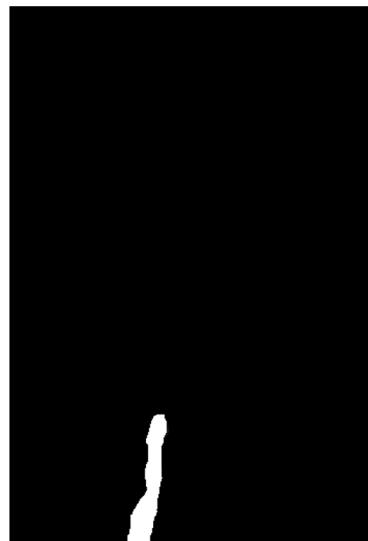
- Điều nào sau đây là đúng về tích Hadamard:
 - a) Chỉ tính được trên ma trận vuông
 - b) Chỉ tính được trên ma trận đường chéo
 - c) Chỉ tính được trên hai ma trận kích thước bằng nhau
 - d) Chỉ tính được khi số cột của ma trận thứ nhất bằng số dòng của ma trận thứ hai

Bài tập 5

Hãy cho biết phép toán để thực hiện được ảnh kết quả như sau:

Img

Mask

Kết quả

a) Img + Mask

b) Img . Mask

c) Img \circ Mask

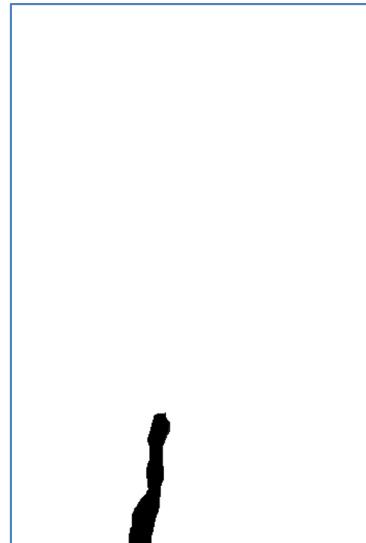
d) Img - Mask

Bài tập 6

Hãy cho biết phép toán để thực hiện được ảnh kết quả như sau:

Img

Mask

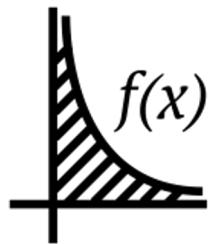
Kết quả

a) Img + Mask

b) Img . Mask

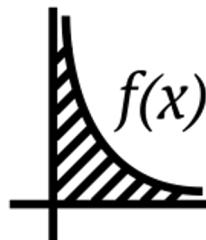
c) Img \circ Mask

d) Img - Mask

Giải tích

- Một số công thức đạo hàm
- Đạo hàm riêng
- Gradient

Đạo hàm cơ bản

- Đạo hàm: thể hiện sự biến thiên hàm số, là công cụ quan trọng để tìm điểm cực trị của hàm số
- Một số công thức đạo hàm cơ bản:

$$(x^n)' = nx^{n-1}$$

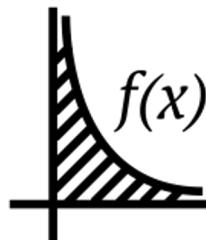
$$(e^x)' = e^x$$

$$(\log x)' = \frac{1}{x}$$

$$\left(\frac{u}{v}\right)' = \frac{u'v - uv'}{u^2}$$

$$(uv)' = u'v + uv'$$

$$[f(g(x))]' = f'(g(x))g'(x)$$

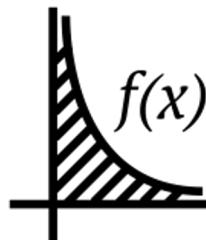

Đạo hàm riêng

- Đạo hàm riêng (Partial Derivatives) của hàm nhiều biến f theo biến x kí hiệu là $\frac{\partial f}{\partial x}$
- Ví dụ: $f(x, y) = x^2 + 3y^2 - 2xy - 4$. Đạo hàm riêng theo x và y là:

$$\frac{\partial f}{\partial x} = 2x - 2y$$

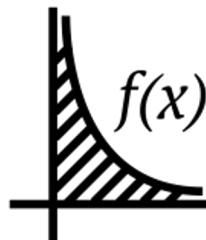
$$\frac{\partial f}{\partial y} = 6y - 2x$$

Gradient

- Gradient của một hàm số f theo vector \mathbf{x} là một vector gồm các đạo hàm riêng của f , kí hiệu là

$$\nabla_{\mathbf{x}} f(\mathbf{x}) = \begin{bmatrix} \frac{\partial f}{\partial x_1} \\ \vdots \\ \frac{\partial f}{\partial x_n} \end{bmatrix}$$

Bài tập 7

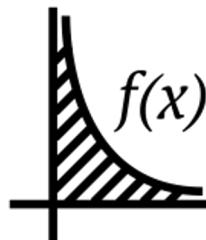
- Tính đạo hàm của hàm số sau: $f(x) = \frac{1}{1+x^2}$

a) $f'(x) = \frac{1}{1+x^2}$

b) $f'(x) = \frac{-2x}{(1+x^2)^2}$

c) $f'(x) = \frac{-1}{(1+x^2)^2}$

d) $f'(x) = \frac{2x}{(1+x^2)^2}$

Bài tập 8

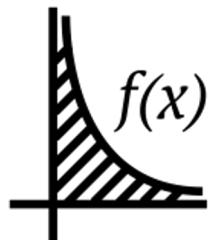
- Tính đạo hàm của hàm số sau: $f(x) = \frac{1}{1+e^{-x}}$

a) $f'(x) = \frac{e^{-x}}{(1+e^{-x})^2}$

b) $f'(x) = \frac{1}{(1+e^{-x})^2}$

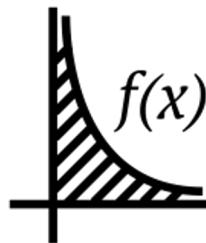
c) $f'(x) = \frac{-e^{-x}}{(1+e^{-x})^2}$

d) $f'(x) = \frac{1-e^{-x}}{(1+e^{-x})^2}$

Bài tập 9

- Hàm sau có ý nghĩa gì $f(a) = ax^2 + bx + c$
 - a) Hàm f phụ thuộc vào các biến a, b, c, x
 - b) Hàm f phụ thuộc vào biến x
 - c) Hàm f phụ thuộc vào duy nhất biến a
 - d) Hàm f phụ thuộc vào các biến a, b, c

Bài tập 10

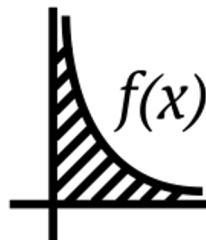
- Tính đạo hàm của $f(a) = ax^2 + bx + c$

a) $\frac{df}{da} = 2a + b$

b) $\frac{df}{da} = 2a$

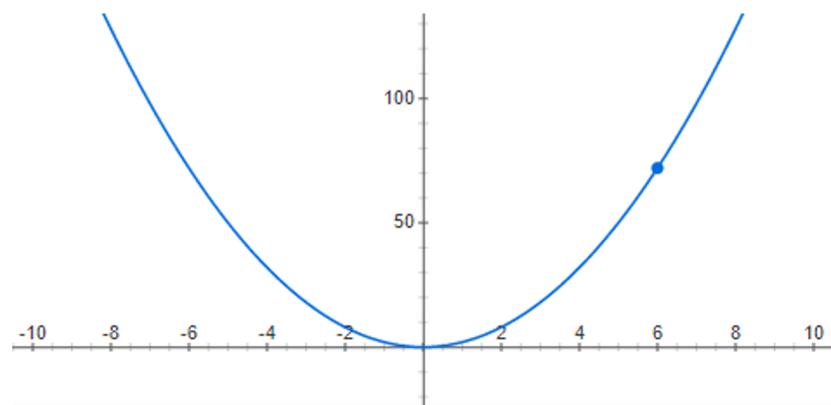
c) $\frac{df}{da} = x^2$

d) $\frac{df}{da} = 2x^2$

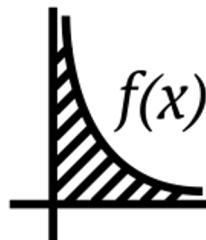

Bài tập 11

- Giá trị đạo hàm của $f(x) = 2x^2$ tại $x = 6$ âm hay dương

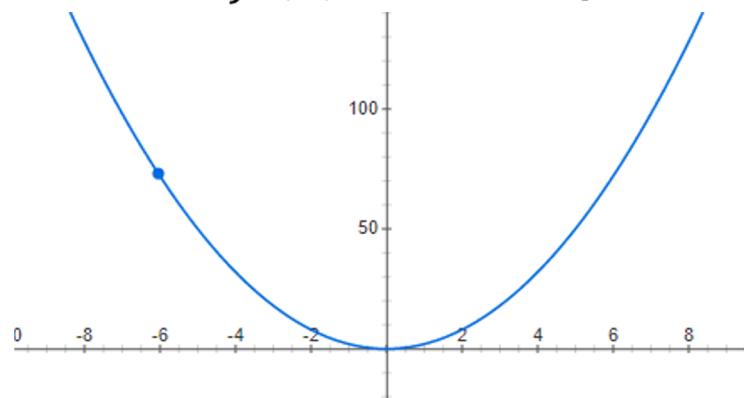

- a) Âm, ngược hướng với điểm cực tiểu $x_0 = 0$
- b) Âm, cùng hướng với điểm cực tiểu $x_0 = 0$
- c) Dương, ngược hướng với điểm cực tiểu $x_0 = 0$
- d) Dương, cùng hướng với điểm cực tiểu $x_0 = 0$

Bài tập 12

- Giá trị đạo hàm của $f(x) = 2x^2$ tại $x = -6$ âm hay dương.

- a) Âm, ngược hướng với điểm cực tiểu $x_0 = 0$
- b) Âm, cùng hướng với điểm cực tiểu $x_0 = 0$
- c) Dương, ngược hướng với điểm cực tiểu $x_0 = 0$
- d) Dương, cùng hướng với điểm cực tiểu $x_0 = 0$

Xác suất thống kê

- Không gian mẫu (Sample space): Thường được kí hiệu là Ω , là tập hợp bao gồm tất cả các kết quả có thể xảy ra của một phép thử. Ví dụ tung một viên xúc sắc có 6 mặt, khi đó:

$$\Omega = \{1,2,3,4,5,6\}$$

- Sự kiện (Event): một tập hợp con của Ω
- **Tiên đề xác suất:**
 - $P(A) \geq 0$
 - $P(\Omega) = 1$
 - Nếu $A \cap B = \emptyset$ thì $P(A \cup B) = P(A) + P(B)$

Xác suất thống kê

- Một số tính chất

- Hai sự kiện A và B được gọi là độc lập nhau nếu: $P(AB) = P(A).P(B)$
- Hệ quả là: $P(A|B) = P(A)$ hay $P(B|A) = P(B)$

Bài tập 13

- Xác suất xảy ra các biến cố A, B, C là bao nhiêu biết rằng số lần A, B và C xuất hiện lần lượt là 4, 6, 10 lần.

a) $P(A) = 0.4, P(B) = 0.6, P(C) = 0.10$

b) $P(A) = \frac{2}{10}, P(B) = \frac{3}{10}, P(C) = \frac{5}{10}$

c) $P(A) = \frac{4}{100}, P(B) = \frac{6}{100}, P(C) = \frac{10}{100}$

d) $P(A) = \frac{2}{20}, P(B) = \frac{3}{20}, P(C) = \frac{5}{20}$